

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

กานต์นภัส กลับเครือ, อนงค์ สระบัว

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Email: jamy_ted12@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 26 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของเฮมมิงสวอร์นและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อำนาจการอ้างอิง อำนาจการให้รางวัล อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจการบังคับและอำนาจตามกฎหมาย 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ หากสถานศึกษาได้มีการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาก็อยู่ในระดับสูงตามไปด้วย

คำสำคัญ: การใช้อำนาจ, บริหารงานวิชาการ, ความสัมพันธ์

The Relationship between Power Application and Academic Management of School Administrators in Secondary Schools of Educational Service Area Office 8, Ratchaburi

Kannaphat Klabkrua, Anong Srabua

Educational Administration under the Muban Chom Bueng Rajabhat University, tell

Email: jamy_ted12@hotmail.com

Abstract

This research the objective was to study: 1) The Exercise of Power of School Administrators in schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 Ratchaburi, 2) The Academic Management of schools operating in the area, and 3) The relationship between power application and academic management of those schools. The service area operated the total of 26 schools. A total of 302 questionnaires were used in this study. The questionnaires about power application followed the concept studied from Churchill Murray Horn. Statistical methods used for the analysis of data were percentage, mean and standard deviation, and Pearson's Product moment correlation coefficient. The research found that: 1) The Exercise of Power of School Administrators in The Secondary Educational Service Area Office 8 Ratchaburi overall was at a high level; 2) The Academic Management of Schools in The Secondary Educational Service Area Office 8 Ratchaburi overall was at high level; 3) The relationship between power application and academic management was found to have a high positive correlation at statistically significant of .01. That is, if the school has the authority of school administrators at a high level, the academic administration of the schools was high as well.

Keywords: Exercise of power, Academic management, Relationship

บทนำ

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันกันอย่างสูง ซึ่งนับวันจะทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันอย่างรุนแรงนี้ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าสถานะแบบนี้ สังคมไทยจะมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอย่างไร เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน มีสันติสุขและสามารถเอาชนะวิกฤตการณ์ทางด้านต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ได้ ประเทศไทยจึงมีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหามาด้วยการยกระดับคุณภาพของการศึกษาให้กับประชาชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด ผลการจัดการศึกษา

จะเป็นอย่างไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ควรเป็นสถานศึกษาที่มีสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณและทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ทั้งด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนดและได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชน รวมทั้งเป็นสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่าง ในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และสถานศึกษาอื่นในชุมชนได้ (อ่ำรุ่ง จันทวานิช, 2547 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549, หน้า 45) งานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญสูงสุดและเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผลผลิตของสถานศึกษาจะมีคุณภาพเพียงใด งานวิชาการจะเป็นเครื่องบ่งชี้และไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษานั้นสามารถพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, หน้า 1) ทั้งนี้ ในช่วงของการปฏิรูปการศึกษา นวัตกรรมในการบริหารงานเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จเรื่องหนึ่งที่มีการนำเสนอมาใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมี

ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นอย่างยิ่งก็คือกระบวนการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) เนื่องจากวงจรคุณภาพเป็นทั้งปรัชญานวัตกรรมและเป็นต้นธารภูมิปัญญา หรือเป็นศาสตร์ใหญ่ของวงจรการบริหารในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะเครื่องมือการบริหารที่มีนัยร้อย พัน หรือหมื่นรูปแบบนั้นล้วนแต่มีแกนร่วมที่สำคัญบนพื้นฐานเดียวกัน นั่นคือ วงจรคุณภาพ (PDCA) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 ข, หน้า 12) อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 กำหนดให้สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 8) การที่สถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น ครู ผู้บริหาร ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้คือผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการให้สถานศึกษาบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ การบริหารโรงเรียนผู้บริหารคือกลไกสำคัญในการดำเนินงานของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 25)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรรู้จักอำนาจในแต่ละประเภทและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ อาคม วัตรโสง กล่าวไว้ว่า การ

ใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีหลากหลายรูปแบบ และอำนาจแต่ละรูปแบบจะส่งผลต่อการทำงานแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเลือกใช้รูปแบบอำนาจให้เหมาะสมกับงาน เวลา สถานการณ์และกลุ่มคน เช่น อำนาจบังคับอาจใช้กับสถานการณ์คับขันที่ต้องการความรวดเร็วหรือใช้กับงาน ที่ต้องยึดกับกฎระเบียบหรือกลุ่มผู้ตามวุฒิภาวะต่ำ อำนาจการให้รางวัลก็อาจใช้เพื่อการกระตุ้นให้สมาชิกตั้งใจทำงาน เป็นต้น อำนาจทุกรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษา เพียงแต่ต้องรู้จักเลือกใช้หรือใช้ผสมผสานกันไปตามความเหมาะสม ก็จะทำให้ความเป็นผู้นำ ของเขายังดำรงอยู่ต่อไป นอกจากนั้นผู้นำจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินอำนาจของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานในฐานะเป็นผู้นำประสบผลสำเร็จตลอดไป (อาคม วัตรโสง, 2547, หน้า 12)

ประเภทของอำนาจส่วนใหญ่สอดคล้องกับแนวคิดของเชอเมอร์ฮอร์น (Schermerhorn) ที่ว่าอำนาจ มี 5 ประเภท คือ 1) อำนาจการให้รางวัล (reward power) 2) อำนาจการบังคับ (coercive power) 3) อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) 4) อำนาจอ้างอิง (referent power) และ 5) อำนาจเชี่ยวชาญ (expert power) ดังนั้น การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง อาจก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อสถานศึกษาและคุณภาพของนักเรียนได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเลือกใช้อำนาจแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์และจะต้องคำนึงถึงการตอบสนองต่อการใช้อำนาจหน้าที่ของตนจากผู้ใต้บังคับบัญชา

ด้วย ดังนี้ 1) เมื่อจะตัดสินใจสั่งการ ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา 2) พิจารณาความพร้อมหรือข้อจำกัดของผู้ใต้บังคับบัญชา 3) จะต้องอธิบายรายละเอียดและเหตุผลของออกคำสั่งต่อผู้ใต้บังคับบัญชา 4) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานใช้ความคิด มีความคิดสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นและเลือกวิธีปฏิบัติงานเอง 5) ควรจัดสรรแบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ตามความเหมาะสมของแต่ละคนแต่ละหน้าที่ และ 6) ควรให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานและรับฟังความคิดเห็นกับคำปรึกษาหารือจากผู้ร่วมงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-6) ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี มีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ จำนวน 55 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี จำนวน 26 โรงเรียน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 29 โรงเรียน ผลงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ ดูจากรายงานผลจากการทดสอบระดับชาติของผู้เรียน (O-NET) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังมีพัฒนาการไม่สูงมากนัก

จากความเป็นมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดย

เลือกศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดของเชอเมอฮอร์น ว่าการใช้อำนาจประเภทต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2560 ทั้งสิ้น 1,402 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 76 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,326 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากประชากร 1,402 คน ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 302 คน จากนั้นนำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นในการสุ่ม และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลครบตามจำนวนขนาดตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 187)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองโดยการศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยยึดกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สร้างขึ้นตามแนวคิดของเชอเมอร์ฮอร์น (Schermerhorn) ทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) อำนาจการให้รางวัล (reward power) 2) อำนาจการบังคับ (coercive power) 3) อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) 4) อำนาจอ้างอิง (referent power) 5) อำนาจความเชี่ยวชาญ (expert power) ลักษณะของ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สร้างขึ้นตามการดำเนินงานกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ได้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) งานจัดการเรียนการสอน 4) งานวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 5) งานนิเทศการศึกษาและ 6) งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating

Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาจากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างเนื้อหา เรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของเชอเมอฮอร์น

(Schermerhorn) และ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องตามรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิค (index of item objective congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามระหว่าง 0.7 – 1.0

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวย การสถานศึกษา รองผู้อำนวย การสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จากโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 , หน้า 174) ซึ่งกำหนดค่าแอลฟา .75 ขึ้นไป จึงถือว่าใช้ได้ เมื่อวิเคราะห์แล้วได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .98 และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเท่ากับ .96

รวมค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคนบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ และส่งทางช่องรับเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี พร้อมทั้งใส่ซองเปล่าและติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ หรือช่องรับเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับส่งกลับคืนทางไปรษณีย์และผู้วิจัยตามเก็บแบบสอบถามที่เหลือด้วยตนเองอีกครั้ง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวน 302 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และลงรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบายการแปลความหมายใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1986, อ้างถึงใน สุขชาติ สง่าแสง, 2551, หน้า 73) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจ อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (standard deviation) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ สำหรับทิศทางความสัมพันธ์ พิจารณาโดย กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบแสดง (Best, 1986, อ้างถึงใน สุชาติ สง่าแสง, 2551, หน้า 73) ว่า ตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันในทาง ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการ สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก

3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้อำนาจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlations) การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 144)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับของความสัมพันธ์

0.81-1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

0.61-0.80 มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

0.41-0.60 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

0.21-0.40 มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

0.01-0.20 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

n = 302

การใช้อำนาจ ของผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ค่า ระดับ	ลำดับ ที่
อำนาจการให้ รางวัล	4.38	0.38	มาก	2
อำนาจการ บังคับ	4.24	0.40	มาก	4
อำนาจตาม กฎหมาย	4.22	0.49	มาก	5
อำนาจการ อ้างอิง	4.43	0.56	มาก	1
อำนาจความ เชี่ยวชาญ	4.30	0.58	มาก	3
รวม	4.32	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การใช้อำนาจการอ้างอิง ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.56) รองลงมาเป็นการใช้อำนาจการให้รางวัล ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.38) การใช้อำนาจความเชี่ยวชาญ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.58) การใช้อำนาจการบังคับ ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.40) และการใช้อำนาจตามกฎหมาย ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยรวมและรายด้าน

n = 302

การบริหารงาน วิชาการของ สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ค่า ระดับ	ลำดับ ที่
งานหลักสูตร และการบริหาร หลักสูตร	4.45	0.46	มาก	4
งานวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.45	0.52	มาก	3
งานจัดการเรียน การสอน	4.16	0.39	มาก	6
งานวัดผล ประเมินผล และ เทียบโอนผลการ เรียน	4.34	0.38	มาก	5
งานนิเทศ การศึกษา	4.46	0.46	มาก	2
งานพัฒนาระบบ การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.62	0.29	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.38	0.32	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, $S.D.=0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, $S.D.=0.29$) รองลงมาเป็นการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, $S.D.=0.46$) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.46$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.52$) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, $S.D.=0.38$) และการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.39$) ตามลำดับสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.71$) การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.70$) การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=0.68$) การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.69$) การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.70$) การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผล ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.77$) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.03$, $S.D.=0.78$) การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=0.79$) การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ($\bar{X}=4.00$, $S.D.=0.74$) ตามลำดับ ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่จะ

เกิดแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.88$, $S.D.=0.80$)

ตารางที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

n = 302

ตัวแปร	การใช้ อำนาจ การให้ รางวัล	การใช้ อำนาจ บังคับ	การใช้ อำนาจ ตาม กฎหมาย	การใช้ อำนาจ อ้างอิง	การใช้ อำนาจ เชี่ยวชาญ	การใช้ อำนาจของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	การบริหารงาน วิชาการ ของ สถานศึกษา
การใช้ อำนาจการ ให้รางวัล	1						
การใช้ อำนาจ บังคับ	.539**	1					
การใช้ อำนาจตาม กฎหมาย	.456**	.644*	1				
การใช้ อำนาจ อ้างอิง	.496**	.615**	.801**	1			
การใช้ อำนาจ เชี่ยวชาญ	.314**	.446**	.721**	.811**	1		
การใช้ อำนาจของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	.633**	.735**	.888**	.935**	.865**	1	
การบริหารงาน วิชาการ	.561**	.655*	.825**	.871**	.832**	.928**	1

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .928$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อธิบายได้ว่า

ถ้าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมากด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้าน พบว่า ด้านการใช้อำนาจอ้างอิง ($r = .871$) ด้านการใช้อำนาจเชี่ยวชาญ ($r = .832$) ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ($r = .825$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับสูง ส่วนด้านการใช้อำนาจบังคับ ($r = .655$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับค่อนข้างสูงและด้านอำนาจการให้รางวัล ($r = .561$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถนำมาตรวจสอบกับสมมติฐานการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยซึ่งมีนัยความสำคัญในเรื่องดังนี้ 1) อำนาจการอ้างอิง ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่อง ผู้บริหารให้ความเสมอภาคและเป็นธรรมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับนับถือและเรื่องผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปรารถนาที่จะเป็นเหมือนผู้บริหาร 2) อำนาจการให้รางวัลผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องผู้บริหารเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การยกย่อง

สรรเสริญ 3) อำนาจความเชี่ยวชาญผลออกมามากที่สุดคือ เรื่อง ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบอยู่ 4) อำนาจการบังคับ ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่อง ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และโทษ ฝ่าฝืนของทางราชการให้ทราบอย่างชัดเจน และ 5) อำนาจตามกฎหมาย ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่อง ผู้บริหารใช้สิทธิหรืออำนาจอันชอบธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลโดยทั่วไป สอดคล้องกับ รองรัตน์ วิเศษ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับขวัญและบุคลากรในการปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารใช้อำนาจความเชี่ยวชาญ อำนาจอ้างอิง อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจบังคับอำนาจพึ่งพาและอำนาจข่าวสารกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเขตการศึกษา 12 ทุกฐานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ริงโรส (ringrose) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของครูกับฐานอำนาจครูใหญ่ ระบบการบริหารโรงเรียนและบุคลิกลักษณะของครูใหญ่” พบว่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ฐานนิยม แล้วฐานอำนาจครูใหญ่ที่ครูยอมรับ คือ อำนาจความเชี่ยวชาญ และอำนาจตามกฎหมาย และถ้าพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยฐานอำนาจที่ครูใหญ่ใช้มากที่สุด คือ ฐานอำนาจความเชี่ยวชาญ และอำนาจการบังคับ ตามลำดับลงลงมาคือ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และอำนาจการให้รางวัล

2. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรีมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยซึ่งมีความสำคัญในเรื่องดังนี้ 1) งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ 2) งานนิเทศการศึกษา ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องผู้บริหารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา 3) งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เรื่องการวิเคราะห์ภาพแวดล้อมปัญหา และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนในท้องถิ่น 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องผู้บริหาร จะส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น เรื่องผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเรื่องครูนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน 5) งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการมี

การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา 6) งานจัดการเรียนการสอน ผลออกมามากที่สุดคือ เรื่องผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับ สงวนพงศ์ ชวนชม (2557 หน้า 64) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ โสภา วงษ์นาคเพชร (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลสถานศึกษาพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลสถานศึกษาพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

3. จากผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อธิบายได้ว่า ถ้าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก การบริหารงาน

วิชาการของสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมากด้วย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้าน พบว่า ด้านการใช้อำนาจอ้างอิง ด้านการใช้อำนาจเชี่ยวชาญ ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับสูง ส่วนด้านการใช้อำนาจบังคับ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับค่อนข้างสูงและด้านอำนาจการให้รางวัล มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทางบวก ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา แป้นดวง (2555, หน้า 88-89) ได้ทำการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมากและมีทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ปาณิสรา สิงห์แขก(2556,หน้า102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานพื้นที่ประถมศึกษาระยองเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานพื้นที่ประถมศึกษาระยองเขต 1 มี

ความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 จากผลวิจัยจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันสูง รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ในเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญของงานวิชาการในทุก ๆ ด้านเพราะ การบริหารงานวิชาการแสดงถึงความสำเร็จของสถานศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด การนิเทศการศึกษา ตลอดจนด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ได้ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยดังกล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ได้แพร่หลายออกไปและเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร

นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยละและระดับจังหวัด

2. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

3. ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง การใช้ อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาและยกระดับอาชีพข้าราชการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546. *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *สำนักนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559): ฉบับสรุป*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทกราฟิกจำกัด.

สุชาติ สง่าแสง. (2551). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).

อาคม วัฒโนสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ฝ่ายเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อรุณ จันทวานิช. 2547. *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทกราฟิกจำกัด.